

Rzeczpospolita
Polska

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Załącznik
do Uchwały nr 161/21
Komitetu Monitorującego
RPO WD 2014-2020
z dnia 13 maja 2021 r.

**Sprawozdanie roczne
z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
w roku 2020**

Wrocław, maj 2021 r.

Spis treści

1.	IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA	4
2.	PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	5
2.1.	Informacja finansowa	5
2.2.	Postęp realizacji celów	6
2.3.	Informacje na temat instrumentów finansowych	6
3.	WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ	9
3.1.	Przeгляд wdrażania	9
3.2.	Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla Programu	15
3.3.	Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania	16
3.4.	Dane finansowe	16
4.	PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI	18
5.	INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH	21
6.	KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA	21
7.	STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ	25
8.	SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	25
9.	DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	25
10.	POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA	25
11.	OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	26
	11.2.Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji.....	26
12.	OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013	28
13.	DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	28

14.	DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO	28
15.	INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU	29
16.	INTELIĞENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)	29
17.	KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA.....	29
18.	INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH	30

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	2014PL16M20P001
Nazwa programu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
Wersja	2020.0
Rok sprawozdawczy	2020
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	13 maja 2021 r.

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

(art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

2.1. Informacja finansowa

nabory

ogłoszono 408 naborów (2020 r. – 36), alokacja UE w naborach – 2 393 808 898,97 EUR (106,27% alokacji Programu)

EFRR: 249; alokacja 1 708 329 209,85 EUR (105,52% alokacji EFRR)

EFS: 159; alokacja 685 479 689,12 EUR (108,18% alokacji EFS)

wnioski o dofinansowanie

zatwierdzono 6 235 wniosków (2020 r. – 2 289); wydatki kwalifikowalne 2 624 137 972,54 EUR, w tym UE – 2 043 963 319,81 EUR (90,74% alokacji Programu)

EFRR: 4 628; wnioskowana alokacja 1 500 341 429,07 EUR (92,68%)

EFS: 1 607; wnioskowana alokacja 543 621 890,74 EUR (85,79%)

umowy o dofinansowanie

podpisano 5 681 umów (2020 r. – 2 330); wydatki kwalifikowalne 2 383 538 520,77 EUR, wydatki publiczne 2 190 724 287,01 EUR, w tym UE 1 897 151 810,73 EUR (84,22% alokacji Programu)

EFRR: 4 177; wydatki kwalifikowalne 1 727 960 070,22 EUR, wydatki publiczne 1 556 702 679,75 EUR, w tym środki EFRR 1 340 315 614,02 EUR (82,79%)

EFS: 1 504; wydatki kwalifikowalne 655 578 450,55 EUR, wydatki publiczne 634 021 607,26 EUR, w tym środki EFS 556 836 196,70 EUR (87,88%)

wnioski o płatność

zatwierdzono 22 878 wniosków (2020 r. – 6 384); wydatki kwalifikowalne 1 616 608 339,18 EUR, w tym UE – 1 276 190 020,13 EUR (56,66% alokacji Programu)

EFRR: 12 628; wypłacono środki UE – 925 594 774,75 EUR (57,17%)

EFS: 10 250; wypłacono środki UE – 350 595 245,38 EUR (55,33%)

deklaracje IC

wydatki kwalifikowane – 1 624 662 017,87 EUR

EFRR: 1 209 913 930,91 EUR

EFS: 414 748 086,96 EUR

środki publiczne – 1 490 526 649,70 EUR

EFRR: 1 088 822 887,32 EUR

EFS: 401 703 762,38 EUR

środki UE – 1 412 014 813,17 EUR (62,69% alokacji Programu)

EFRR: 1 047 791 878,33 EUR (64,72%)

EFS: 364 222 934,84 EUR (57,48%)

Postęp realizacji Programu

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 298,42 mln euro (wzrost w stosunku do 2019 r. o 17,16%), beneficjentom wypłacono środki w wysokości 335,14 mln euro (wzrost o 33,26%). Zakończyła się realizacja 4 334 projektów (w 2020 r. – 2 430), w których rozliczono środki UE w wysokości 928,31 mln euro, tj. 41,21% alokacji Programu (EFRR – 698,43 mln euro, EFS – 229,88 mln euro).

2.2. Postęp realizacji celów

W 2020 r. dokonano zmian wartości celów końcowych Ram wykonania (decyzja KE z dn. 26.05.2020 r.). Na podstawie wartości prognozowanych z umów o dofinansowanie projektów, nie przewiduje się zagrożenia w realizacji celów określonych dla 2023 r.

Na dzień 31.12.2020 r. w przypadku 23 wskaźników produktu wartość końcowa została już osiągnięta, a poziom realizacji wskaźników Ram wykonania jest zadawalający.

Wyjątek stanowią wskaźniki, których poziom realizacji jest na niskim poziomie – w ramach EFRR (poniżej 20%), tj. *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30) (OP 3)*, *Liczba ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20) (OP4)* i *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) (OP 5)* oraz w ramach EFS – wskaźnik *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (OP 10)*, który ukształtował się na poziomie 65,81% celu.

Analizując wartość wskaźników wynikającą z podpisanych umów o dofinansowanie (wartość prognozowana), IZ RPO nie widzi zagrożeń w realizacji celów końcowych.

Wskaźnik finansowy *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych*, uzależniony jest od poziomu wdrażania Programu oraz realizacji projektów – we wszystkich Osiach jest sukcesywnie realizowany, zgodnie z postępowaniem rozliczania wydatków wynikających z realizowanych przez beneficjentów projektów. Najniższą wartość realizacji celu dla 2023 r. wykazuje wskaźnik finansowy w OP 9. IZ RPO biorąc pod uwagę postęp finansowy Osi, nie przewiduje zagrożenia w jego osiągnięciu.

Wskaźniki EFRR i EFS wykazano w oparciu o wnioski o płatność pośrednią.

Ocenę wdrażania poszczególnych Osi Priorytetowych przedstawiono w pkt. 3 Sprawozdania.

2.3. Informacje na temat instrumentów finansowych

Wartość środków na realizację instrumentów finansowych (IF) – **153 635 460 euro**

- ✓ środki UE – **130 590 142 euro** (5,80% alokacji Programu)
 - EFRR – 127 890 141,50 euro
 - EFS – 2 700 000 euro
- ✓ wkład krajowy – **23 045 318 euro**

Beneficjent – Bank Gospodarstwa Krajowego (Menadżer Funduszu Funduszy)

Priorytet Inwestycyjny 3c (OP 1)

Środki na IF: 100 102 734 euro (EFRR: 85 087 324 euro)

Wsparcie przeznaczone na wprowadzenie innowacji, przyczyniające się do zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw.

Beneficjent podpisał 15 umów z pośrednikami finansowymi o wartości 92 632 685,30 euro, którzy udzielili 1 855 pożyczek i 67 gwarancje przekazując ostatecznym odbiorcom ze środków publicznych 50 225 223,61 euro, w tym środki UE 46 152 908,14 euro.

Ze wsparcia skorzystały mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Przeciwdziałając skutkom pandemii COVID-19 przeznaczono środki na utrzymanie zatrudnienia, zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorstwa (finansowanie kapitału obrotowego), dywersyfikację działalności, zmianę profilu działalności.

W ramach tych działań podpisano nowe umowy z 3 pośrednikami finansowymi o wartości ogółem 15 102 773,94 euro, którzy do 31.12.2020 r. udzielili pożyczek 163 przedsiębiorstwom (wyplacono ze środków publicznych 5 107 925,21 euro, w tym środki UE 4 693 769,09 euro).

Priorytet Inwestycyjny 4a (OP 3)

Środki na IF: 15 310 688 euro (EFRR: 13 014 085 euro)

Wsparcie ma na celu zwiększenie wytwarzania energii z OZE.

Beneficjent podpisał umowę z 1 pośrednikiem finansowym o wartości 12 192 691,76 euro, który udzielił 36 pożyczek przekazując odbiorcom ostatecznym ze środków publicznych 2 408 431,56 euro, w tym środki UE 2 213 153,32 euro.

Ze wsparcia skorzystały przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnota mieszkaniowa.

Priorytet Inwestycyjny 4b (OP 3)

Środki na IF: 22 866 612 euro (EFRR: 19 436 620 euro)

Wsparcie skierowane na zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach.

Beneficjent podpisał 2 umowy z pośrednikami finansowymi o wartości 16 581 928,12 euro, którzy udzielili 38 pożyczek przekazując przedsiębiorcom ze środków publicznych 6 542 190,06 euro, w tym środki 6 011 742,23 euro.

Z pożyczek skorzystały przedsiębiorstwa.

Priorytet Inwestycyjny 4c (OP 3)

Środki na IF: 12 178 956 euro (EFRR: 10 352 112,50 euro)

Wsparcie skierowane na zwiększenie efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Beneficjent podpisał umowę z 1 pośrednikiem finansowym o wartości 10 129 232,12 euro, który udzielił 44 pożyczki przekazując ostatecznym odbiorcom ze środków publicznych 2 806 673,94 euro, w tym środki UE 2 579 105,79 euro.

Z pożyczek skorzystały spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Priorytet Inwestycyjny 8.iii (OP 8)

Środki na IF: 3 176 470 euro (EFS: 2 700 000 euro)

Wsparcie dla osób powyżej 30 roku życia bez zatrudnienia, na rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Beneficjent podpisał 2 umowy z pośrednikami finansowymi o wartości 3 176 470 euro, którzy udzieliłi 137 pożyczek ze środków publicznych w wysokości 1 841 257,97 euro, w tym środki UE 1 565 069,28 euro.

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1. Przegląd wdrażania

Oś Priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje (CT 1, CT 3)

nabory: 62 (2020 r. – 8) na kwotę UE 487 600 922,08 EUR (133,50% alokacji OP 1)

wnioski o dofinansowanie: 3 132 (2020 r. – 2 026) na kwotę UE 334 260 111,87 EUR (91,52%)

umowy o dofinansowanie: 2 856 (2020 r. – 2 007), wydatki kwalifikowalne 391 012 426,52 EUR, środki publiczne 277 775 985,29 EUR, w tym UE 263 353 996,44 EUR (72,10%)

wnioski o płatność: 5 412 (2020 r. – 2 803), wydatki kwalifikowalne 261 952 653,80 EUR, w tym UE 174 128 604,76 EUR (47,67%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 250 725 196,27 EUR, środki publiczne 170 137 152,30 EUR, w tym UE 218 599 162,22EUR (59,85%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 28,36 mln euro (wzrost o 11,08%). Beneficjentom wypłacono środki w wysokości 60,66 mln euro (wzrost o 49,75%). Zakończyła się realizacja 2 448 projektów. Do końca 2020 r. trwała procedura oceny wniosków, wyboru projektów i podpisywania umów w ramach 5 naborów (PI 1a, 1b, 3a, 3c). W 2021 r. zakończył się jeden nabór wniosków (PI 3c), zostaną ogłoszone kolejne dwa nabory (PI 3a, 3c).

Prognozowane wartości wskaźników wskazują, że wartość końcowa zostanie osiągnięta, problemy występują jedynie w realizacji wskaźnika:

- ✓ *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) – w PI 1b (wartość prognozowana – 17,22%, realizacja na poziomie 9,95%) oraz w PI 3c (wartość prognozowana – 67,34%, realizacja na poziomie 55,11%).*

W związku z sytuacją powstałą w wyniku pandemii COVID-19, dla przedsiębiorstw przeznaczono środki UE w wysokości 23,67 mln euro w formie dotacji na kapitał obrotowy. Do dn. 31.12.2020 r. ze wsparcia skorzystało 1966 przedsiębiorstw.

Oś Priorytetowa 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne (CT 2)

nabory: 7 (2020 r. – 1) na kwotę UE 60 882 502,16 EUR (99,58% alokacji OP 2)

wnioski o dofinansowanie: 129 (2020 r. – 0) na kwotę UE 63 379 464,02 EUR (103,66%)

umowy o dofinansowanie: 119 (2020 r. – 0), wydatki kwalifikowalne 61 421 459,87 EUR, środki publiczne 60 574 515,73 EUR, w tym UE 51 720 243,23 EUR (84,59%)

wnioski o płatność: 595 (2020 r. – 107), wydatki kwalifikowalne 48 045 681,33 EUR, w tym UE 40 367 908,47 EUR (66,03%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 49 907 910,77 EUR, środki publiczne 49 078 175,14 EUR, w tym UE 42 923 580,76 EUR (70,21%).

ocena wdrażania

W 2020 r. nie podpisano nowych umów o dofinansowanie projektów, natomiast beneficjentom wypłacono 5,65 mln euro (wzrost o 15,17%). Zakończyła się realizacja 89 projektów.

Ogłoszono kolejny nabór wniosków (zakończony w 2021 r.), co umożliwi zwiększenie poziomu zakontraktowania środków.

Wskaźniki końcowe zostały zrealizowane w programowanej wysokości, poza wskaźnikiem *Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3*. Realizacja tego wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego osiągnęła poziom 72%, natomiast na podstawie umów o dofinansowanie zakłada się, że wskaźnik osiągnie założoną wartość. IZ RPO nie przewiduje problemów z wdrażaniem i realizacją celów określonych dla Osi 2.

Oś Priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna (CT 4)

nabory: 53 (2020 r. – 6) na kwotę UE 417 273 663,31 EUR (98,13% alokacji OP 3)

wnioski o dofinansowanie: 525 (2020 r. – 5) na kwotę UE 378 427 672,49 EUR (88,99%)

umowy o dofinansowanie: 473 (2020 r. – 40), wydatki kwalifikowalne 427 652 815,85 EUR, środki publiczne 384 912 306,30 EUR, w tym UE 339 142 978,29 EUR (79,75%)

wnioski o płatność: 2 622 (2020 r. – 358), wydatki kwalifikowalne 278 912 738,27 EUR, w tym UE 220 145 610,51 EUR (51,77%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 276 928 106,72 EUR, środki publiczne 247 682 599,60 EUR, w tym UE 237 860 190,05 EUR (55,94%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 58,92mln euro (wzrost o 19,00%) oraz przekazano beneficjentom płatności w wysokości 40,47 mln euro (wzrost o 21,10%). Zakończyła się realizacja 371 projektów. Do końca 2020 r. trwała procedura oceny wniosków i podpisywania umów w dwóch naborach (PI 4c i 4e). Dodatkowo ogłoszono 3 nabory (zakończenie w 2021 r.) (PI 4a i 4c).

Na podstawie prognozowanych wartości, większość wskaźników osiągnie zakładany w Programie poziom, natomiast do końca 2020 r. realizacja 5 wskaźników osiągnęła poziom poniżej 60% wartości końcowej. Problemy występują z realizacją wskaźników

- ✓ *Dodatkowa zdolność wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)* – PI 4a (realizacja na poziomie 14,84%); w 2020 r. ogłoszono kolejny nabór, jego rozstrzygnięcie nastąpi w 2021 r.
- ✓ *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)* – PI 4b (realizacja na poziomie 38,81%); niska wartość wskaźnika wynika ze zmniejszenia alokacji w PI 4b oraz związana jest z małym zainteresowaniem w zakresie instrumentów finansowych (pożyczki).

Oś Priorytetowa 4 Środowisko i zasoby (CT 5, CT 6)

nabory: 40 (2020 r. – 3) na kwotę UE 210 281 966,86 EUR (119,14% alokacji OP 4)

wnioski o dofinansowanie: 208 (2020 r. – 35) na kwotę UE 177 702 997,13 EUR (100,68%)

umowy o dofinansowanie: 179 (2020 r. – 39), wydatki kwalifikowalne 186 550 620,16 EUR, środki publiczne 179 199 975,71 EUR, w tym UE 148 212 166,03 EUR (83,97%)

wnioski o płatność: 868 (2020 r. – 113), wydatki kwalifikowalne 136 473 978,21 EUR, w tym UE 108 406 703,90 EUR (61,42%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 143 834 871,68 EUR, środki publiczne 139 667 931,70 EUR, w tym UE 123 156 556,70 EUR (69,78%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 34,39 mln euro (wzrost o 27,06%). Beneficjentom wypłacono 16,09 mln euro (wzrost o 16,19%). Zakończyła się realizacja 133 projektów. Ogłoszono również nabór wniosków, który zakończy się w 2021 r., co wpłynie na wzrost poziomu zakontraktowania środków (PI 6d).

Na podstawie prognozowanych wartości wskaźniki osiągną zakładany w Programie poziom, natomiast do końca 2020 r. realizacja 3 wskaźników osiągnęła poziom poniżej 60% wartości końcowej. Niski poziom realizacji dotyczy wskaźników w PI 5b:

- ✓ *Liczba ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20) – 8%,*
- ✓ *Długość sieci kanalizacji deszczowej – 10%,*
- ✓ *Pojemność obiektów małej retencji – 57%.*

Ze względu na zmianę podmiotu realizującego inwestycje w zakresie gospodarki wodnej, inwestycje rozpoczęły się z opóźnieniem. Natomiast na realizację drugiego typu projektów z zakresu kanalizacji deszczowej, kontraktacja nastąpiła dopiero w 2020 r. Na podstawie umów o dofinansowanie można założyć, że wskaźniki zostaną osiągnięte.

Oś Priorytetowa 5 Transport (CT 7)

nabory: 37 (2020 r. – 1) na kwotę UE 305 730 975,21 EUR (89,76% alokacji OP 5)

wnioski o dofinansowanie: 42 (2020 r. – 1) na kwotę UE 306 608 311,82 EUR (90,01%)

umowy o dofinansowanie: 38 (2020 r. – 0), wydatki kwalifikowalne 367 157 370,07 EUR, środki publiczne 367 138 755,63 EUR, w tym UE 307 663 438,67 EUR (90,32%)

wnioski o płatność: 372 (2020 r. – 95), wydatki kwalifikowalne 238 550 092,56 EUR, w tym UE 199 884 566,55 EUR (58,68%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 244 582 328,97 EUR, środki publiczne 244 579 744,36 EUR, w tym UE 212 630 908,83 EUR (62,42%).

ocena wdrażania

W 2020 r. nie podpisano nowych umów o dofinansowanie projektów, natomiast wypłacono 52,34 mln euro, co świadczy o dużym postępie w realizacji inwestycji przez beneficjentów (wzrost o 33,14%). Zakończyła się realizacja 20 projektów. Do końca okresu sprawozdawczego trwał procedura podpisywania umów o dofinansowanie realizacji projektów w jednym naborze (PI 7d), natomiast w procedurze pozakonkursowej zidentyfikowano kolejne dwa projekty (PI 7b i 7d). Działania te pozwolą na wzrost poziomu zakontraktowania alokacji.

W ramach Osi 5 wszystkie wskaźniki zostały zrealizowane, a nawet została przekroczona wartość końcowa wskaźników założona w Programie, poza wskaźnikiem *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)* (też wskaźnik Ram wykonania) – realizacja 9,90%.

Na podstawie prognozowanych wartości, IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją wskaźnika (wartość wynikająca z umów wskazuje na osiągnięcie wskaźnika w pełnej wysokości). Natomiast w związku z późnym rozpoczęciem realizacji inwestycji kolejowych oraz długim okresem ich realizacji, osiągnięcie wartości końcowej wskaźnika nastąpi w okresie późniejszym.

Oś Priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej (CT 9)

nabory: 26 (2020 r. – 2) na kwotę UE 158 625 863,05 EUR (83,84% alokacji OP 6)

wnioski o dofinansowanie: 446 (2020 r. – 33) na kwotę UE 180 319 561,46 EUR (95,30%)

umowy o dofinansowanie: 371 (2020 r. – 12), wydatki kwalifikowalne 219 143 332,71 EUR, środki publiczne 212 523 443,77 EUR, w tym UE 176 514 099,65 EUR (93,29%)

wnioski o płatność: 2 058 (2020 r. – 469), wydatki kwalifikowalne 176 237 973,51 EUR, w tym UE 138 176 515,87 EUR (73,03%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 176 466 789,58 EUR, środki publiczne 170 669 402,41 EUR, w tym UE 154 794 398,86 EUR (81,81%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano kolejne środki UE w wysokości 22,18 mln euro (wzrost o 13,72%). Znacząco wzrosła wartość płatności przekazanych beneficjentom – wypłacono środki UE w wysokości 49,12 mln euro (wzrost o 51,51%). Zakończyła się realizacja 295 projektów. Ponadto w procedurze pozakonkursowej zidentyfikowano jeszcze jeden projekt do dofinansowania (PI 9a), co pozwoli na wzrost kontraktacji środków.

W ramach Osi 6 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła zakładaną w Programie wartość końcową. Jedynie dwa wskaźniki w PI 9a wykazują niższy poziom realizacji *Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)* – 87% i *Liczba wspartych podmiotów leczniczych* – 90%, na podstawie umów o dofinansowanie nie zakłada się problemów w ich osiągnięciu.

W 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 środki UE w wysokości 21,82 mln euro przeznaczone na wsparcie działań w ochronie zdrowia. Wsparcie uzyskało 25 jednostek medycznych (m.in. szpitale, jednostki pogotowienia ratunkowego).

Oś Priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna (CT 10)

nabory: 24 (2020 r. – 0) na kwotę UE 67 933 317,17 EUR (111,45% alokacji OP 7)

wnioski o dofinansowanie: 146 (2020 r. – 9) na kwotę UE 59 643 310,29 EUR (97,85%)

umowy o dofinansowanie: 141 (2020 r. – 9), wydatki kwalifikowalne 75 022 045,04 EUR, środki publiczne 74 577 697,32 EUR, w tym UE 53 708 691,71 EUR (88,12%)

wnioski o płatność: 701 (2020 r. – 44), wydatki kwalifikowalne 63 433 784,27 EUR, w tym UE 44 484 864,70 EUR (72,98%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 67 468 726,92 EUR, środki publiczne 67 007 881,81 EUR, w tym UE 57 827 080,91 EUR (94,87%).

ocena wdrażania

W 2020 r. podpisano 9 kolejnych umów o dofinansowanie realizacji projektów, w których zakontraktowano ponad 6,97 mln euro (wzrost 13,76%). Beneficjentom wypłacono 3,15 mln euro (wzrost o 7,13%). Zakończyła się realizacja 125 projektów.

W ramach Osi 7 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła zakładaną w Programie wartość końcową (5 wskaźników). Jedynie realizacja trzech wskaźników osiągnęła poziom niższy od zakładanego w PI 10a:

- ✓ *Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub w infrastrukturze edukacyjnej (CI 35) – 91%,*
- ✓ *Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej – 97%,*
- ✓ *Liczba użytkowników wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego – 89%.*

Na podstawie wartości wynikających z umów o dofinansowanie nie przewiduje się problemów w realizacji wskaźników w pełnej wysokości.

Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy (CT 8)

nabory: 38 (2020 r. – 6) na kwotę UE 227 616 481,52 EUR (87,50% alokacji OP 8)

wnioski o dofinansowanie: 484 (2020 r. – 46) na kwotę UE 207 997 461,58 EUR (79,96%)

umowy o dofinansowanie: 456 (2020 r. – 45), wydatki kwalifikowalne 280 342 620,94 EUR, środki publiczne 268 934 769,53 EUR, w tym UE 238 118 521,74 EUR (91,54%)

wnioski o płatność: 3 027 (2020 r. – 676), wydatki kwalifikowalne 194 597 442,32 EUR, w tym UE 165 286 654,86 EUR (63,54%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 194 604 652,67 EUR, środki publiczne 187 378 993,32 EUR, w tym UE 172 865 248,40 EUR (66,46%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 73,61 mln euro (wzrost o 39,71%), beneficjentom wypłacono środki UE w wysokości 56,51 mln euro (wzrost o 48,45%). Zakończyła się realizacja 297 projektów. Do końca roku trwała procedura oceny i wyboru projektów w ramach 2 naborów.

W Osi 8 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła założoną w Programie wartość końcową. Niższa realizacja wskaźników wystąpiła w PI 8.iv:

- ✓ *Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 – realizacja 69,60%*
- ✓ *Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – realizacja 72,24%*

W 2020 r. podpisano 13 nowych umów, więc wskaźniki jeszcze wzrosną.

W PI 8.vi w II poł. 2020 r. podpisano umowy na realizację projektów dotyczących programów zdrowotnych, stąd wskaźnik *Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców* nie został zrealizowany.

W wyniku sytuacji związanej z pandemią COVID-19 wskaźnik *Liczba osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy* (PI 8.i) znacząco przekroczył wartość końcową – w 2020 r. ze wsparcia skorzystały 43 452 osoby.

Oś Priorytetowa 9 Włączenie społeczne (CT 9)

nabory: 49 (2020 r. – 5) na kwotę UE 183 193 404,78 EUR (137,54% alokacji OP 9)

wnioski o dofinansowanie: 339 (2020 r. – 47) na kwotę UE 104 053 933,66 EUR (78,12%)

umowy o dofinansowanie: 327 (2020 r. – 87), wydatki kwalifikowalne 124 400 897,02 EUR, środki publiczne 120 294 014,14 EUR, w tym UE 105 664 678,56 EUR (79,33%)

wnioski o płatność: 2 372 (2020 r. – 757), wydatki kwalifikowalne 61 424 254,54 EUR, w tym UE 51 840 610,36 EUR (38,92%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 61 573 579,88 EUR, środki publiczne 59 451 817,64 EUR, w tym UE 53 956 598,98 EUR (40,51%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano 30,78 mln euro (wzrost o 38,71%), beneficjentom przekazano płatności w wysokości 19,06 mln euro (wzrost o 54,57%). Zakończyła się realizacja 138 projektów.

Do końca roku trwała procedura oceny i wyboru projektów do dofinansowania w 3 naborach. Wpłyne to na podniesienie poziomu kontraktacji środków i wzrost wartości wskaźników.

W Osi 9 niski poziom realizacji występuje we wskaźnikach produktu:

- ✓ *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi – PI 9.iv (realizacja 8,88%); na podstawie umów prognozuje się, że wartość końcowa wskaźnika zostanie osiągnięta,*
- ✓ *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem – PI 9.i (realizacja 86,37%), na podstawie podpisanych umów prognozuje się, że wskaźnik zostanie osiągnięty.*

W 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 środki UE w wysokości 3,37 mln euro przeznaczono na działania w domach pomocy społecznej (63 DPS) oraz w ochronie zdrowia (25 szpitali powiatowych i prywatnych). Ze wsparcia w wysokości 578,37 tys. euro na przeciwdziałania skutkom pandemii korzystał także podmiot ekonomii społecznej.

Oś Priorytetowa 10 Edukacja (CT 10)

nabory: 64 (2020 r. – 3) na kwotę UE 194 417 458,04 EUR (126,48% alokacji OP 10)

wnioski o dofinansowanie: 736 (2020 r. – 82) na kwotę UE 151 318 157,13 EUR (98,44%)

umowy o dofinansowanie: 673 (2020 r. – 86), wydatki kwalifikowalne 162 244 069,59 EUR, środki publiczne 156 201 960,59 EUR, w tym UE 137 750 770,51 EUR (89,61%)

wnioski o płatność: 4 669 (2020 r. – 1 023), wydatki kwalifikowalne 98 603 178,55 EUR, w tym UE 83 847 914,90 EUR (54,55%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 99 301 149,91 EUR, środki publiczne 95 604 246,92 EUR, w tym UE 86 061 554,29 EUR (55,99%).

ocena wdrażania

W 2020 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 18,12 mln euro (wzrost o 13,15%), beneficjentom wypłacono 18,72 mln euro (wzrost o 22,33%). Zakończyła się realizacja 384 projektów. Do końca roku trwała procedura oceny i wyboru projektów w 3 naborach.

W Osi 10 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła założoną w Programie wartość końcową. Niższa realizacja wystąpiła we wskaźnikach:

- ✓ *Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK – PI 10.i (realizacja 85,85%)*
- ✓ *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – PI 10.iv (realizacja 65,81%)*
- ✓ *Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego – PI 10.iv (realizacja 79,17%)*
- ✓ *Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych – PI 10.iv (realizacja 54,85%).*

Sytuacja epidemiczna wpłynęła istotnie na opóźnienia w realizacji projektów, niemniej prognozuje się, że wskaźniki zostaną osiągnięte.

W związku z pandemią COVID-19, w ramach projektów przeznaczono 566,88 tys. euro głównie na zapewnienie nauki zdalnej.

Oś Priorytetowa 11 Pomoc Techniczna

nabory: 8 (2020 r. – 1) na kwotę UE 80 252 344,78 EUR (92,67% alokacji OP 11)

wnioski o dofinansowanie: 48 (2020 r. – 5) na kwotę UE 80 252 338,37 EUR (92,67%)

umowy o dofinansowanie: 48 (2020 r. – 5), wydatki kwalifikowalne 88 590 863,00 EUR, środki publiczne 88 590 863,00 EUR, w tym UE 75 302 225,90 EUR (86,95%)

wnioski o płatność: 182 (2020 r. – 39), wydatki kwalifikowalne 58 376 561,80 EUR, w tym UE 49 620 065,27 EUR (57,30%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 59 268 704,50 EUR, w tym środki publiczne 59 268 704,50 EUR, w tym UE 51 339 533,17 EUR (59,28%).

ocena wdrażania

OP 11 Pomoc Techniczna, w ramach której środki przeznaczone są na obsługę administracyjną Programu, koszty zarządzania i wdrażania, a także działania informacyjno-promocyjne, jest sukcesywnie wdrażana. Środki przeznaczone są dla Instytucji Zarządzającej oraz 4 Instytucji Pośredniczących. W 2020 r. podpisano kolejne umowy na realizację projektów, w których wartość środków UE wyniosła 16,67 mln euro, tym samym zaangażowanie alokacji wzrosło do 86,95% alokacji OP 11 (w stosunku do alokacji Programu, zaangażowanie środków na Pomoc Techniczną wynosi 3,34%). Zakończyła się realizacja 34 projektów. IZ RPO nie przewiduje zagrożeń w realizacji OP 11.

3.2. Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla Programu

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabele znajdują się w odrębnych załącznikach do Sprawozdania.

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (ze względu na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu)

Tabela 2B. Wskaźniki rezultatu dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych według osi priorytetowej lub części osi priorytetowej (art. 19 ust. 3, załącznik I i II do rozporządzenia w sprawie EFS)

Tabela nie dotyczy RPO WD 2014-2020

Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS (w stosownych przypadkach według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna” – o ile jest finansowana z EFRR/FS)

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna” – o ile jest finansowana z EFS)

3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela znajduje się w odrębnym załączniku do Sprawozdania.

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania.

3.4. Dane finansowe

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabele znajdują się w odrębnych załącznikach do Sprawozdania.

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie Osi Priorytetowej i Programu.

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR i EFS.

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego.

Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”).

Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS).

Tabela 11. Alokacja zasobów między ludźmi młodymi spoza kwalifikujących się regionów na poziomie NUTS 2 w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013).

Tabele 9-11 – nie dotyczą RPO WD 2014-2020

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W 2020 r. przeprowadzono 3 badania ewaluacyjne:

- 1) **Aktualizacja analizy ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w województwie dolnośląskim w okresie 2014-2020** – badanie miało na celu dokonanie oceny stanu wdrażania instrumentów finansowych w ramach RPO WD 2014-2020 oraz aktualizację możliwości i zakresu zastosowania instrumentów finansowych w ramach Programu,
- 2) **Ewaluacja on-going dotycząca wdrażania polityk horyzontalnych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020** – w ramach badania dokonano analizy wpływu i oceny skuteczności wsparcia realizowanego w zakresie zasad horyzontalnych Unii Europejskiej poprzez działania realizowane w RPO WD 2014-2020,
- 3) **Ewaluacja efektów wsparcia przedsiębiorstw (w tym MŚP) oraz ich innowacyjności i internacjonalizacji w województwie dolnośląskim w perspektywie 2014-2020** – celem badania była weryfikacja założeń wsparcia MŚP, na podstawie pierwszych doświadczeń wdrażania RPO WD 2014-2020, ze szczególnym uwzględnieniem analizy wpływu Programu na poziom innowacyjności, konkurencyjności oraz internacjonalizacji przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego.

- 1) Ewaluacja pn. **Aktualizacja analizy ex-ante w zakresie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w województwie dolnośląskim w okresie 2014-2020**

Termin: listopad 2019 r. – marzec 2020 r.

Wnioski z badania

- odnotowano zagrożenie wydatkowania całości alokacji przeznaczonej na instrumenty finansowe w PI 4c (Działanie 3.3) ze względu na: realizację przez spółdzielnie mieszkaniowe (odbiorców ostatecznych) projektów finansowanych z dotacji i pomocy zwrotnej, co spowodowało większy popyt wśród mniejszych podmiotów i utrudniło postęp finansowy w budowie portfela, trudność przekroczenia wymaganego 25% progu oszczędności wśród dużej liczby podmiotów planujących inwestycje, instrumenty konkurencyjne ze środków publicznych (Fundusz Termomodernizacji i Remontów - BGK, WFOŚiGW) oraz sektora prywatnego. Zarekomendowano przesunięcia części alokacji z instrumentów finansowych z PI 4c na inne cele, które umożliwią mniej ryzykowne uruchomienie i wydatkowanie środków;
- tempo wdrażania mikropożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach PI 8.iii (Działanie 8.2) jest relatywnie powolne, a wykorzystanie całej alokacji będzie niezwykle trudne. Wynika to z kilku zasadniczych przyczyn: znaczącej poprawy sytuacji na rynku pracy w okresie wdrażania, co zmniejszało liczebność grupy docelowej, silnej konkurencji środków dotacyjnych kierowanych do tej samej grupy docelowej, ukierunkowanie wsparcia na osoby w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, które w początkowym okresie musiały stanowić min. 80% odbiorców mikropożyczek, zbyt niska maksymalna kwota pożyczki oraz jej ograniczanie w celu

realizacji przyjętych wskaźników, konieczności wypracowania odpowiednich kanałów dotarcia do potencjalnych odbiorców ostatecznych przez pośredników finansowych. Zarekomendowano podjęcie działań ukierunkowanych na zwiększenie liczby (i wartości) udzielanych pożyczek i/lub przesunięcie niewykorzystanej alokacji z mikropożyczek na dotacje w ramach PI 8.iii;

- zarekomendowano obniżenie wartości docelowej w ramach PI 3c (Działanie 1.5) dla dwóch wskaźników rezultatu, tj. wskaźnika pn. *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw* i wskaźnika pn. *Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku* oraz w ramach PI 4b (Działanie 3.2) dla wskaźnika pn. *Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji*.

2) Ewaluacja pn. ***Ewaluacja on-going dotycząca wdrażania polityk horyzontalnych w RPO WD 2014-2020***

Termin: listopad 2019 r. – luty 2020 r.

Wnioski z badania

- badani beneficjenci nie odnotowali w realizowanych projektach problemów dotyczących wdrażania polityk horyzontalnych; nie zdarzyło im się również, aby planowane przez nich działania dotyczące polityk były błędne, tj. odnosiły się do niewłaściwych zasad, co skutkowało koniecznością modyfikacji wniosku o dofinansowanie;
- eksperci oceniający wnioski o dofinansowanie, podali w badaniu, że beneficjenci zazwyczaj posiadają podstawową wiedzę dotyczącą zasad horyzontalnych i przeważnie spełniają wymogi formalne dotyczące ich realizacji, zwrócili uwagę na mylne pojmowanie wpływu projektu na określone zasady (oceniają neutralny wpływ projektu na środowisko, jako pozytywny), odnotowano także, że bardzo często w ramach zasady równości szans beneficjenci koncentrują się na działaniach skierowanych do wąskiej grupy odbiorców (osób z niepełnosprawnościami ruchowymi) i dominująca część działań związana jest z likwidacją barier architektonicznych, a w znacznie mniejszym stopniu do osób dotkniętych innymi niepełnosprawnościami;
- realizacja zasad horyzontalnych na poziomie projektów oceniana jest jako wystarczająca, choć obecnie stosowane kryteria nie odnoszą się do liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem, przez co zauważana jest relatywnie niska partycypacja tej grupy. Zarekomendowano dodanie kryteriów wyboru projektów, które określą liczbę osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem;
- w Programie jasno określono, że cele tematyczne realizowane będą zgodnie z politykami horyzontalnymi UE, w szczególności z zasadą partnerstwa, równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, jak również zrównoważonego rozwoju. IZ RPO WD, opracowując kryteria dotyczące zgodności projektów z politykami horyzontalnymi, bierze w szczególności pod uwagę, że wszystkie projekty podlegające ocenie spełniają zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji;
- w ramach realizacji Programu podejmowana jest współpraca z partnerami, co potwierdzili uczestnicy badania - zarówno wdrażanie i monitoring jak i kryteria oraz założenia Programu konsultowane były z partnerami z różnych środowisk, którzy oferują wiedzę ekspercką w różnorodnych dziedzinach, co świadczy o kompleksowości i istotnym znaczeniu współpracy podejmowanej z partnerami. Współpraca z partnerami dotyczyła każdego etapu prac nad

Programem – w przypadku monitoringu partnerzy wskazali, że są w odpowiedni sposób angażowani oraz informowani, co przekłada się na skuteczne konsultacje, ponadto nawiązywana jest z nimi współpraca w szerokim zakresie, m.in. współpraca w zakresie konsultowania dokumentów programowych, konkursowych, realizowania zasad polityk horyzontalnych oraz szkoleń, zarówno w kontekście realizacji, jak i ich uczestnictwa;

- dostępne źródła wiedzy na temat zasad horyzontalnych oraz stosowane działania informacyjno-promocyjne są wystarczające i przejrzyste, niemniej zauważyć można brak kompleksowości źródeł informacji dot. polityk horyzontalnych (obecnie podzielone są na wiele dokumentów), co powoduje konieczność zapoznawania się przez beneficjentów ze wszystkimi dostępnymi materiałami; wpłynęło to na ograniczony dostęp do informacji odnoszących się do zasady zrównoważonego rozwoju, której, w przeciwieństwie do pozostałych zasad, nie poświęcono osobnego dokumentu;
- w przyszłej perspektywie finansowej większy nacisk powinien zostać położony na rozwój zasady zrównoważonego rozwoju, z uwagi na dotychczasowe niewystarczające działania oraz coraz poważniejsze problemy w zakresie ochrony klimatu i środowiska. W drugiej kolejności nacisk powinien zostać położony na przeciwdziałanie dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami, na końcu na zachowanie równości płci, co wynika z faktu, iż działania te były realizowane w już w latach wcześniejszych.

3) Ewaluacja pn. ***Ewaluacja efektów wsparcia przedsiębiorstw (w tym MŚP) oraz ich innowacyjności i internacjonalizacji w województwie dolnośląskim w perspektywie 2014-2020***

Termin: styczeń 2020-lipiec 2020

Wnioski z badania

- ważnym elementem dystrybucji wsparcia z RPO WD stały się Dolnośląskie Inteligentne Specjalizacje, które pozwalają na określone, tematyczne koncentrowanie wsparcia zgodnie z wyznaczonymi w DIS kierunkami. Inteligentne specjalizacje określone zostały stosunkowo dawno (2015 r.), w związku z tym zarekomendowano przeprowadzenie kompleksowego przeglądu aktualnie obowiązujących dziedzin DIS, pod kątem odpowiedniego (ewentualnego) odzwierciedlenia zmian otoczenia społeczno-gospodarczego, prognoz i trendów, jak również w celu rozważenia/wypracowania zmian silniej nawiązujących do długookresowych wyzwań społeczno-gospodarczych.
Natomiast w zakresie programowania w kolejnej perspektywie wskazane jest wzmocnienie roli dziedzin DSI w mechanizmie selekcji projektów.
- konieczne jest dalsze aktywizowanie współpracy sektora przedsiębiorstw ze sferą instytucji naukowo-badawczych. Wskazana jest kontynuacja wsparcia w postaci interwencji na wzór PI 1b (Działanie 1.2) i PI 3c (Działanie 1.5). Interwencja nadal powinna być realizowana w formie działania typu „bon na innowacje”. Konieczna jest również zmiana formuły (podejścia) w zakresie wspierania internacjonalizacji – wspieranie tych procesów powinno być realizowane inaczej niż obecnie, gdyż zastosowany model wsparcia wydaje się mieć ograniczoną efektywność;
- wdrażanie schematów wsparcia za pośrednictwem operatorów programów grantowych (instytucje otoczenia biznesu) okazało się być trafnym rozwiązaniem. Zarekomendowano

utrzymać możliwość wsparcie w formie grantów, jednak upraszczając rozliczanie kosztów zarządzania (wprowadzając rozliczenia ryczałtowe) oraz wprowadzając oddzielną, szybką ścieżkę rozliczania wydatków;

- rola mechanizmu ZIT i instytucji pośredniczących w sferze wspierania przedsiębiorstw powinna zostać przeanalizowana – przeznaczanie określonych alokacji na wsparcie przedsiębiorców w ramach poszczególnych subregionów wydaje się trafnym rozwiązaniem, natomiast korzyści wynikające z zastosowania mechanizmu ZIT wymagają głębszej analizy;
- wsparcie skierowane do przedsiębiorców w ramach PI 8.v (Działanie 8.4), finansowanego ze środków EFS, jest oceniane bardzo korzystnie i odpowiada na potrzeby przedsiębiorców i ich pracowników. Zarekomendowano kontynuację wsparcia w zbliżonej formie w przyszłej perspektywie finansowej.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

(art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA

(art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

6 a) Kwestie wpływające na wykonanie Programu i podjęte działania

1. Kwestie wpływające na wykonanie Programu w 2020 r.

Najważniejszą kwestią mającą wpływ na proces realizacji projektów oraz wdrażanie RPO WD w 2020 r. była pandemia COVID-19 i związane z nią skutki, które determinowały działania beneficjentów i generowały problemy, również dla instytucji związanych z wdrażaniem Programu:

- 1) problemy związane z realizacją procesu naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania

Wnioskodawcy zgłaszali problemy z pozyskaniem informacji oraz dokumentów niezbędnych do przygotowania wniosków. Natomiast instytucje ogłaszające nabory miały utrudniony kontakt z wnioskodawcami, co powodowało, że proces podpisywania umów był wydłużany. W związku ze zmianami jakie zaszły w sytuacji u wnioskodawców, częste były decyzje o rezygnacji z realizacji projektów i odmowie podpisania umowy.

W związku z trudnościami w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, terminy naboru wniosków był przez Instytucję Zarządzającą wydłużany. Zmian dokonano w harmonogramie naboru wniosków, zaszła konieczność przeniesienia naborów na term późniejszy.

2) trudności w realizacji i rozliczaniu projektów przez beneficjentów

Ze względu na skutki pandemii (lockdown) proces realizacji części projektów został wstrzymany, co miało wpływ na założone przez beneficjentów harmonogramy. Pandemia miała również skutki finansowe, beneficjenci zgłaszali utratę płynności finansowej i brak możliwości realizacji projektu, prowadziło to także do rezygnacji z realizacji projektów. Zmiana terminów w realizacji projektów wiązała się również z opóźnieniem w rozliczaniu finansowym projektów, miało to odbicie w rozliczaniu środków z KE na poziomie Programu.

Instytucja Zarządzająca wprowadziła rozwiązania wspomagające realizację projektów, tj. wydłużono terminy na podpisanie umów, umożliwiono wprowadzenia zmian w projektach (na wniosek beneficjenta i po analizie przypadku), wprowadzono mechanizmy umożliwiające wydłużenie terminów realizacji projektów, podwyższono limit udzielanych zaliczek, wydłużono terminy na złożenie wniosków o płatność, wprowadzono rozwiązania związanych z prowadzeniem korespondencji wyłącznie w formie elektronicznej.

3) trudności w realizacji wsparcia przeznaczonego na rozwój przedsiębiorstw (OP 1, OP 3)

Grupą beneficjentów, która szczególnie odczuła wpływ pandemii na prowadzoną działalność, a w tym na realizację projektów, byli przedsiębiorcy. Wystąpiło zmniejszone zainteresowanie przedsiębiorców dofinansowaniem inwestycji związanych z rozwojem działalności szczególnie w zakresie B+R, realizacją nowych inwestycji. W związku z zaistniałą sytuacją wsparcie w formie dotacji dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19 przeznaczono na kapitał obrotowy. Również w ramach instrumentów finansowych zostały zmienione warunki udzielania wsparcia, które w części przeznaczono na pożyczki płynnościowe.

4) problemy beneficjentów z uruchomieniem i funkcjonowaniem Dziennych Domów Opieki Medycznej (OP 9)

Beneficjenci realizujący projekty w PI 9.iv w zakresie sprawowania opieki w dziennych domach opieki zdrowotnej, zgłaszali brak możliwości realizacji projektów w zakładanym w harmonogramie terminie, trudności w realizacji założonych zadań (wstrzymanie robót w zakresie adaptacji pomieszczeń), problemy ze znalezieniem i zatrudnieniem personelu, brak możliwości osiągnięcia założonych rezultatów w określonym w projekcie terminie, ze względu na zawieszenie funkcjonowania ośrodków.

Instytucja Zarządzająca wprowadziła rozwiązania na rzecz poprawy realizacji projektów, m.in. możliwość wydłużenia okresu realizacji projektów, zmiany okresów rozliczeniowych, zmiany wartości wskaźników i terminów ich osiągnięcia.

5) problemy w realizacji projektów związanych z edukacją, szkoleniami, stażami u pracodawców (OP 10)

Wprowadzenie w okresie pandemii na wszystkich szczeblach edukacji nauki zdalnej spowodowało brak możliwości przeprowadzenia stacjonarnych zajęć finansowanych w ramach projektów, zawieszona została realizacja dodatkowych zajęć, szkoleń i staży, co wpłynęło na wydatkowanie środków i realizację wskaźników w założonym terminie.

Instytucja Zarządzająca zastosowane środki zaradcze w postaci zmiany terminów realizacji działań w projektach, wydłużenie okresu realizacji projektów, umożliwienie beneficjentom podjęcie działań zastępczych, możliwych do realizacji w systemie zdalnym, uznanie za działanie siły wyższej sytuacji, w której, z powodu ryzyka zakażeniem koronawirusem, dane działanie (np. wizyta studyjna) nie odbyły się, a poniesiono już koszty związane z jego organizacją (bilety lotnicze, kolejowe, hotel), zmiany okresów rozliczeniowych, zmiany wskaźników i terminów ich osiągnięcia.

- 6) problemy beneficjentów z realizacją projektów i osiąganiem zakładanych wskaźników rezultatu, a także z utrzymaniem trwałości projektów (wskaźniki dotyczące zatrudnienia)

Związana z epidemią sytuacja gospodarcza wpłynęła na trudności w kontynuowaniu działań projektowych przez beneficjentów oraz spowodowała problemy w osiągnięciu wskaźników w zakładanym w projektach czasie lub w ogóle, trudności beneficjentów w utrzymaniu poziomu zatrudnienia i wzrostu liczby nowoutworzonych miejsc pracy w okresie trwałości projektu. Część beneficjentów (głównie przedsiębiorstwa) zmuszona jest ograniczyć poziom zatrudnienia, co przekłada się na brak możliwości utrzymania w okresie trwałości osiągniętych już wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)*.

Instytucja Zarządzająca wprowadziła możliwość dokonania zmian w projektach, w szczególności dotyczących wydłużania okresu realizacji projektu, zmiany wartości wskaźników i terminów ich osiągnięcia.

2. Działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych

Działania kontrolne przeprowadzone w 2020 r. przez Instytucję Zarządzającą (kontrole systemowe), czy instytucje zewnętrzne (audyt systemu, misje audytowe) w ramach RPO WD nie miały wpływu na proces wdrażania Programu, zawieszenie operacji, bądź wstrzymanie certyfikacji wydatków.

Dokonana przez wszystkie instytucje zaangażowane w realizację Programu, samoocena ryzyka nadużyć finansowych wykazała, że stopień ryzyka netto (ryzyko rezydualne) jest **dopuszczalny**. Tym samym nie było konieczności wydania rekomendacji do wdrożenia odpowiednich mechanizmów kontrolnych wspomagających funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli oraz określania ram korygowania i usuwania skutków nadużyć finansowych.

W 2020 r. przekazano do Instytucji Płatniczej (Ministerstwo Finansów) 19 zgłoszeń inicjujących, w zakresie nieprawidłowości na kwotę 5 400 695,57 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 3 555 192,34 EUR. W ramach tych nieprawidłowości 11 zgłoszeń dotyczyło EFRR na kwotę 4 989 965,06 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 3 180 837,73 EUR. Pozostałe 8 zgłoszeń dotyczyło EFS na kwotę 436 306,29 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 397 522,74 EUR.

Żadne ze zgłoszeń nie dotyczyło podejrzenia nadużycia finansowego.

6 b) Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych

Postęp wdrażania Programu

W 2020 r. w ramach RPO WD podpisano 2 330 umów o dofinansowanie realizacji projektów. Zaangażowanie środków UE w stosunku do 31.12.2019 r. wzrosło o 7 p.p. i wyniosło 84,22% alokacji Programu, tzn. że zaangażowanie alokacji w projektach wzrosło o 157 647 434,82 EUR.

Beneficjentom wypłacono środki UE w wysokości 268 518 367,17 EUR (w stosunku do 2019 r. o 11,93 p.p.). Przekazane beneficjentom płatności wg stanu na koniec roku stanowiły 56,66% alokacji Programu. Do Komisji Europejskiej poświadczono wydatki, które na koniec 2020 r. osiągnęły poziom 62,69% alokacji Programu (dla porównania 31.12.2019 r. – 43,29%).

Najwięcej środków zakontraktowano w Osi 6 Infrastruktura spójności społecznej – 93,29% alokacji oraz Osi 5 Transport – 90,32% alokacji. W ramach EFS, najwyższy poziom kontraktacji osiągnięto w Osi 8 Rynek pracy – 91,54% alokacji OP 8 oraz Osi 10 Edukacja – 89,61% alokacji OP 10.

Największy postęp w realizacji inwestycji finansowanych z EFRR, zobrazowany poziomem środków wypłaconych beneficjentom, został osiągnięty w OP 6 Infrastruktura spójności społecznej – 73,03% alokacji OP 6. W ramach EFS, najwięcej środków wypłacono w Osi 8 Rynek pracy – 63,54% alokacji OP 8. Wzrost płatności w 2020 r. w ramach powyższych Osi był związany głównie ze zwiększeniem finansowania działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID-19 w zakresie ochrony zdrowia i rynku pracy.

Do 31.12.2020 r. zakończono realizację 4 334 projektów o wartości ponad 1,2 mld EUR, w tym wartość dofinansowania ze środków UE wyniosła ponad 928 mln EUR, tj. 41,21 % alokacji Programu. W 2020 r. zakończono realizację aż 2 430 projektów.

W zakresie zaawansowania realizacji Osi (rozliczone i zakończone projekty) najwyższy poziom osiągnięto w OP 7 Infrastruktura edukacyjna – 71,44% alokacji OP 7. W ramach EFS, najwyższa kwota alokacji rozliczona w projektach zakończonych wyniosła 40,71% w Osi 8 Rynek pracy oraz Osi 11 Pomoc Techniczna 49,12%.

W zakresie rzeczowym realizacja Celów końcowych dla 2023 r. określonych w Programie, jest znacznie zaawansowana. Sukcesywnie postępuje realizacja programowych wskaźników produktu i rezultatu. Większość wskaźników przekroczyła określone dla nich wartości docelowe. Wskaźniki o niższym poziomie realizacji przedstawiono w pkt. 3.1 Sprawozdania w opisie poszczególnych Osi.

Realizacja zasady n+3

Wyznaczony przez Komisję Europejską limit wydatków ze środków UE dla 2020 r. został zrealizowany na poziomie 183,41% (w zakresie EFRR: 188,69% i EFS: 169,91%), co oznacza, że środki alokacji Programu nie zostały utracone.

Wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Na realizację ZIT przeznaczono 24,29% alokacji Programu. W ramach ZIT realizowanych było 1066 projektów, w których zaangażowano alokację w wysokości 89,15% alokacji ZIT (wzrost w stosunku do 31.12.2019 r. o 7,8 p.p.). Wykorzystanie alokacji w ZIT jest na wysokim poziomie. Najwięcej środków zakontraktowano w ramach ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, tj. 91,24% alokacji ZIT WrOF. W ramach ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej wykorzystanie alokacji wyniosło 87,48% alokacji ZIT AW. Natomiast w ramach ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej w projektach zaangażowano 86,55% alokacji ZIT AJ.

W ramach ZIT, beneficjentom przekazało płatności ze środków UE w wysokości 339,15 mln euro, tj. 61,99% alokacji ZIT (wzrost o 15,5 p.p.).

W porównaniu do stopnia realizacji Programu, tj. środki zaangażowane w projektach oraz dokonane płatności, postęp we wdrażaniu ZIT osiągnął wyższy poziom.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

(art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik II. Sprawozdanie roczne z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 za rok 2020. Streszczenie.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

(art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik I. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych.

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

(art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA

(art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1. Duże projekty

Tabela 12. Duże projekty – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

10.2. Wspólne plany działania

Tabela 13. Wspólne plany działania – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

11.1. Realizacja celów Programu

(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W celu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wprowadzono zmiany w dokumentach, uwzględniając realizację zasad w projektach, a także w kryteriach oceny projektów w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.

Przeprowadzono badanie *Ewaluacja on-going dot. wdrażania polityk horyzontalnych (...)*, które wykazało, że beneficjenci od samego początku ubiegania się o środki mają możliwość zapoznania się z informacjami na temat polityk horyzontalnych. Większość badanych wskazała, że zapisy dotyczące stosowania polityk horyzontalnych, zawarte w dokumentach ogólnych i dokumentacji konkursowej, są łatwo dostępne (m.in. na stronie internetowej), przejrzyste oraz zrozumiałe. Najczęściej wykorzystywanym źródłem informacji był załącznik do dokumentacji konkursowej (Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie – realizacja polityk horyzontalnych) – korzystało z niego niemal połowa wnioskodawców. Wyniki ankiet wskazały, że niemal 90% przebadanych uczestników uznało, że nie pojawiły się problemy z przestrzeganiem zasad horyzontalnych w projektach, w których brali udział.

W ramach EFRR zidentyfikowano 93 projekty, w których określono neutralny wpływ na dostępność dla osób z niepełnosprawnością (2,23% projektów EFRR).

W ramach EFS nie zidentyfikowano projektów, w których występuje brak dostępności dla osób z niepełnosprawnością.

W RPO WD do potrzeb osób z niepełnosprawnością dostosowano 1 039, a w 242 projektach sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, w tym w ramach EFS dostosowano 118 obiektów i sfinansowano 60 usprawnień.

W ramach EFS utworzono 3 925 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dofinansowano 5 361 miejsc w przedszkolach. W ramach EFRR utworzono 16 nowych placówek opieki nad dziećmi, w którym powstało 722 miejsc oraz wsparto 28 przedszkoli, z których korzysta 3 206 dzieci. Dzięki temu kobiety mogą powrócić na rynek pracy lub utrzymać zatrudnienie, czy podnieść kwalifikacje zawodowe.

W EFS realizowano działania zmierzające do zwiększenia udziału osób starszych w życiu zawodowym – 12 686 osób w wieku powyżej 50 r.ż. uzyskało nowe kwalifikacje lub nabyło kompetencje.

W projektach EFS uczestniczyło: 5,67% osób z niepełnosprawnościami, 58,85% kobiet i 17,32% osób powyżej 54 r.ż. Prawie 46% uczestników pochodziło z obszarów wiejskich.

Przykłady dobrych praktyk:

- **„Wałbrzyskie Maluchy” – nowa perspektywa** – beneficjent Fundacja Edukacji Europejskiej (PI 8.iv)
podczas rekrutacji identyfikowane były potrzeby uczestników ze szczególnym uwzględnieniem niepełnosprawności. Obiekty zostały dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach (podjazdy, windy, parterowy układ pomieszczeń). Dla dzieci z deficytami rozwojowymi dostosowano proces opiekuńczo-wychowawczy,
- **Krok do lepszego jutra** – beneficjent Związek Młodzieży Wiejskiej (PI 9.i)
cel to reintegracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem poprzez wsparcie psychologiczne oraz warsztaty w zakresie kompetencji społecznych, kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje/kompetencje zawodowe, wsparcie skierowano do mieszkańców mniejszych miejscowości,
- **Codziennie pewniejsi siebie** – beneficjent Fundacja „Czemu Nie?” (PI 10.i)
cel to nabycie kompetencji przez nauczycieli szkół specjalnych w zakresie wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci z niepełnosprawnościami, w tym głównie intelektualnymi oraz rozwijanie u dzieci kompetencji społecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

11.3. Zrównoważony rozwój

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

11.4. Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu

(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

11.5. Rola partnerów we wdrażaniu Programu

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

12.1. Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

12.2. Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.1. Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.2. Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.3. Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.4. W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalną i strategię morską.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.5. W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.6. Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU
(art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU
(sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA
(art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH

(art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 (w stosownych przypadkach))

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.